

ŠTATÚT Ústrednej jazykovej rady

Bratislava 04. 09. 2025
MK-4400/2025-110/14874

Článok I Úvodné ustanovenie

Minister kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) v súlade s § 5 ods. 4 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a v súlade s čl. 17 ods. 1 Organizačného poriadku Ministerstva kultúry Slovenskej republiky vydaným príkazom ministra č. 12/2025 **v y d á v a** tento Štatút Ústrednej jazykovej rady (ďalej len „štatút“). Štatút vymedzuje poslanie Ústrednej jazykovej rady (ďalej len „Rada“), pôsobnosť Rady, zloženie Rady a členstvo v Rade, práva a povinnosti členov Rady, predsedu Rady, podpredsedu Rady a tajomníka Rady a rokovanie Rady.

Článok II Poslanie Rady

- (1) Rada je odborným poradným orgánom ministra kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) v oblasti štátneho jazyka.
- (2) Rada plní úlohy v oblasti štátneho jazyka.

Článok III Pôsobnosť Rady

- (1) Rada poskytuje ministrovi odporúčania k otázkam týkajúcim sa štátneho jazyka.
- (2) Rada najmä
 - a) sleduje a hodnotí uplatňovanie zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov,
 - b) navrhuje koncepčné, organizačné a legislatívne opatrenia na ochranu štátneho jazyka a na podporu vedeckého výskumu slovenského jazyka a jazykovej kultúry,
 - c) posudzuje návrhy na zásadné zmeny kodifikovanej podoby štátneho jazyka a koordinuje spoluprácu odborných jazykovedných pracovísk v tejto oblasti,
 - d) poskytuje odborné stanoviská v sporných otázkach používania štátneho jazyka,
 - e) sleduje a hodnotí tvorbu terminológie, ako aj prácu terminologických komisií pri jednotlivých ústredných orgánoch štátnej správy,
 - f) hodnotí situáciu v oblasti vydávania jazykovednej literatúry, slovníkov a praktických príručiek.

Článok IV Zloženie Rady a členstvo v Rade

- (1) Rada má najmenej sedem a najviac trinásť členov. Počet členov musí byť vždy nepárny.

- (2) Ministerstvo požiada o nominácie nových členov Rady predstaviteľov odborných inštitúcií v oblasti slovenského jazyka a literatúry, predstaviteľov akademickej a vedeckej obce, zástupcov alebo osobnosti z prostredia súvisiacich odborných oblastí.
- (3) Súčasťou nominácie je profesijný životopis nominanta a jeho písomný súhlas s nomináciou za člena Rady. Nominácie za členov Rady sú ministerstvu doručené v listinnej podobe alebo elektronickej podobe najneskôr do termínu uvedeného v žiadosti na nominácie za členov Rady.
- (4) Členov Rady vymenúva a odvoláva minister na návrh vedúceho organizačného útvaru ministerstva, v ktorého pôsobnosti je oblasť štátneho jazyka (ďalej len „vedúci organizačného útvaru“). Minister môže vymenovať najviac troch členov Rady bez návrhu.
- (5) Funkčné obdobie člena Rady trvá štyri roky. Minister môže člena Rady vymenovať aj opakovane.
- (6) Členstvo v Rade zaniká
 - a) uplynutím funkčného obdobia člena Rady,
 - b) písomným odvolaním člena Rady ministrom; členstvo v Rade zaniká dňom uvedeným v písomnom odvolaní ministra,
 - c) vzdaním sa členstva v Rade; vzdanie sa členstva je účinné dňom doručenia písomného oznámenia o vzdaní sa členstva v Rade ministrovi,
 - d) smrťou člena Rady alebo jeho vyhlásením za mŕtveho, obmedzením spôsobilosti člena Rady na právne úkony, právoplatným odsúdením člena Rady za úmyselný trestný čin,
 - e) zrušením Rady.
- (7) Na zabezpečenie minimálneho alebo nepárneho počtu členov Rady, minister vymenuje na návrh vedúceho organizačného útvaru nového člena Rady najneskôr do najbližšieho rokovania Rady.
- (8) Člen Rady koná profesionálne a eticky.

Článok V

Práva a povinnosti predsedu, podpredsedu, členov Rady a tajomníka

- (1) Členstvo v Rade je nezastupiteľné.
- (2) Na čele Rady je predseda, ktorého v čase jeho neprítomnosti zastupuje podpredseda Rady.
- (3) Predseda Rady zastupuje Radu navonok a zodpovedá za jej činnosť ministrovi. Predseda najmä
 - a) riadi činnosť Rady,
 - b) zvoláva rokovanie Rady,
 - c) navrhuje program rokovania Rady,
 - d) vedie rokovania Rady,
 - e) schvaľuje svojím podpisom zápisnicu z rokovania Rady,
 - f) informuje ministra a vedúceho organizačného útvaru o činnosti Rady.
- (4) Podpredseda Rady zastupuje predsedu Rady počas jeho neprítomnosti v plnom rozsahu jeho práv a povinností.
- (5) Člen Rady má povinnosť zúčastňovať sa na rokovaníach a vyjadrovať sa k predkladaným materiálom. Svoju osobnú účasť na rokovaní potvrdzuje podpisom na prezenčnej listine. Iná forma účasti na rokovaní (t. j. technickými prostriedkami na prenos obrazu a/alebo zvuku v reálnom čase) je zaznamenaná v prezenčnej listine.
- (6) Člen Rady má právo dopĺňať program rokovania a predkladať návrhy na rokovanie Rady.

- (7) Tajomník Rady
- je zamestnancom sekcie ministerstva zabezpečujúcej činnosti v oblasti pôsobnosti Rady, ktorého vymenúva a odvoláva vedúci organizačného útvaru,
 - nie je členom Rady a nemá hlasovacie právo,
 - organizačne a administratívne zabezpečuje rokovanie Rady,
 - vedie agendu Rady v súlade s Registratúrnym poriadkom ministerstva,
 - vyhotovuje zápisnicu z rokovania Rady, ktorú po schválení a podpísaní predsedom alebo podpredsedom Rady predloží spolu s prezenčnou listinou a relevantnými informáciami do pätnástich pracovných dní od rokovania členom Rady, vedúcemu organizačného útvaru a ministromi.
- (8) Člen Rady má nárok na odmenu za plnenie povinností spojených s výkonom členstva v Rade a na náhradu cestovných nákladov podľa osobitného predpisu.¹⁾

Článok VI Rokovanie Rady

- Rada rokuje podľa potreby, najmenej jedenkrát za kalendárny rok.
- Rada je uznášaniaschopná, ak je na rokovaní prítomná nadpolovičná väčšina jej členov.
- Minister, štátny tajomník ministerstva, vedúci organizačného útvaru alebo nimi poverený zamestnanec ministerstva má právo zúčastniť sa na rokovaní Rady, pričom nie je členom Rady a nemá hlasovacie právo.
- Tajomník Rady organizačne a administratívne zabezpečuje rokovanie Rady na podnet jej predsedu, vedúceho organizačného útvaru alebo ak o to požiada nadpolovičná väčšina členov Rady.
- Rada rozhoduje hlasovaním. Na prijatie rozhodnutia sa vyžaduje nadpolovičná väčšina hlasov prítomných členov Rady. V prípade rovnosti hlasov sa prihliada na hlas predsedu Rady.
- Tajomník Rady vyhotoví zápisnicu z rokovania Rady, ktorú po schválení a podpísaní predsedom Rady predloží spolu s prezenčnou listinou a relevantnými prílohami do pätnástich pracovných dní od rokovania členom Rady, vedúcemu organizačného útvaru a ministromi.
- Rokovania Rady sú neverejné. Rada môže na svoje rokovania pozvať odborníkov podľa povahy prerokovávaných otázok. Prizvaní odborníci nemajú hlasovacie právo.

Článok VII Voľba a odvolanie predsedu a podpredsedu Rady

- Na voľbu a odvolanie predsedu a podpredsedu Rady sa vyžaduje účasť nadpolovičnej väčšiny členov Rady.
- Predseda a podpredsedu Rady volí a odvoláva Rada na svojom rokovaní tajným hlasovaním. Tajné hlasovanie sa pri voľbe predsedu a podpredsedu Rady uskutočňuje vložением lístka s menom a priezviskom kandidáta do volebnej urny. Tajné hlasovanie sa pri odvolávaní predsedu a podpredsedu Rady uskutočňuje vložением lístka s vyjadrením „odvolať“ alebo „ponechať“ do volebnej urny. Voľbu alebo odvolanie predsedu alebo podpredsedu Rady vedie a výsledky tajného hlasovania vyhlasuje tajomník Rady.

¹⁾ § 1 ods. 2 písm. b) zákona 283/2002 o cestovných náhradách.

- (3) Predsedom Rady sa stáva člen Rady, ktorý vo voľbe predsedu Rady získal najvyšší počet hlasov všetkých členov Rady. V prípade rovnosti hlasov voľba pokračuje druhým kolom, v ktorom sa tajným hlasovaním rozhoduje medzi postupujúcimi kandidátmi. Ak sa aj v druhom kole dosiahne rovnosť hlasov, predseda Rady sa určí žrebom. Žrebovanie uskutoční tajomník Rady náhodným výberom lístka s menom kandidáta z volebnej urny.
- (4) Podpredsedom Rady sa stáva člen Rady, ktorý vo voľbe podpredsedu Rady získal najvyšší počet hlasov všetkých členov Rady. V prípade rovnosti hlasov voľba pokračuje druhým kolom, v ktorom sa tajným hlasovaním rozhoduje medzi postupujúcimi kandidátmi. Ak sa aj v druhom kole dosiahne rovnosť hlasov, podpredseda Rady sa určí žrebom. Žrebovanie uskutoční tajomník Rady náhodným výberom lístka s menom kandidáta z volebnej urny.
- (5) Vyžaduje sa, aby zvolený kandidát na predsedu a podpredsedu Rady prijal vyhlásený výsledok voľby. Vyhlásený výsledok voľby a prijatie alebo neprijatie voľby je zaznamenané v zápisnici z rokovania Rady. Neprijatie voľby je dôvodom na pokračovanie vo voľbe spomedzi nových kandidátov.
- (6) Odvolanie predsedu a podpredsedu Rady nadobúda právoplatnosť vyhlásením výsledku tajného hlasovania. Odvolanie predsedu a podpredsedu Rady je zaznamenané v zápisnici z rokovania Rady. Odvolanie predsedu a podpredsedu Rady je dôvodom na voľbu nového predsedu a podpredsedu Rady, ktorá sa uskutoční najneskôr na najbližšom rokovaní Rady.

Článok VIII **Záverečné ustanovenia**

- (1) Členstvo v Rade zaniká, ak ho nový minister nepotvrdí do jedného mesiaca od nástupu do svojej funkcie.
- (2) Tento štatút možno meniť alebo dopĺňať očíslovanými písomnými dodatkami, ktoré na návrh vedúceho organizačného útvaru schvaľuje minister.
- (3) Zrušuje sa štatút Ústrednej jazykovej rady č. MK-3298/2018-110/6376 z 10. mája 2018 v znení Dodatku č. 1 č. MK-5671/2021-110/14582 zo 16. júna 2021.
- (4) Funkcie členov Ústrednej jazykovej rady vymenovaných pred účinnosťou tohto štatútu zanikajú dňom nadobudnutia účinnosti tohto štatútu.

Tento štatút nadobúda účinnosť 12. septembra 2025.

Martina Šimkovičová
ministerka kultúry
Slovenskej republiky